

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΡΑΚΗΣ

Αποτελεσματική διδασκαλία

Νίκος Μακρής

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

Αποτελεσματική διδασκαλία - Αποτελεσματική μάθηση

Διδασκαλία

Μια διαπροσωπική, αλληλεπιδραστική, διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τη λεκτική επικοινωνία με στόχο να βοηθήσει έναν ή περισσότερους μαθητές να μάθουν ή να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται.

Διδασκαλία

Μια διαπροσωπική, αλληλεπιδραστική, διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τη λεκτική επικοινωνία με στόχο να βοηθήσει έναν ή περισσότερους μαθητές να μάθουν ή να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται.

Διδασκαλία

Μια διαπροσωπική, αλληλεπιδραστική, διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τη λεκτική επικοινωνία με στόχο να βοηθήσει έναν ή περισσότερους μαθητές να μάθουν ή να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρονται.

Διδασκαλία

*Μια διαπροσωπική, αλληλεπιδραστική, διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τη λεκτική **επικοινωνία** με στόχο να βοηθήσει έναν ή περισσότερους μαθητές να **μάθουν** ή να **αλλάξουν** τον τρόπο με τον οποίο **συμπεριφέρονται**.*

Αποτελεσματική διδασκαλία

Εκπλήρωση στόχων, υλικά κατάλληλα, να τροποποιήσει αυτό που γνωρίζει,

Αποτελεσματικός δάσκαλος

Κατάλληλο υλικό, γνώση νοητικών διεργασιών μαθητή,

Αποτελεσματικός μαθητής

Ανοικτός μαθητής, εφαρμογή στρατηγικών, έλεγχο δράσης

Παραδοσιακή αντίληψη για μάθηση

- Η γνώση προκύπτει από την παθητική αποδοχή.
- Η μάθηση είναι μοναχική πορεία.
- Η μάθηση είναι μονοδιάστατη και ακολουθεί ένα μόνο δρόμο.
- Η μάθηση εστιάζεται στις γνωστικές ανεπάρκειες των μαθητών.
- Πηγή πληροφόρησης είναι μόνο ο δάσκαλος και το βιβλίο
- Η γνώση αναπαράγεται
- Ο δάσκαλος μεταφέρει γνώση

Σύγχρονη αντίληψη για μάθηση

- Η γνώση ανακαλύπτεται και κατακτάται από το μαθητή
- Η μάθηση είναι κοινωνική διαδικασία
- Η μάθηση είναι ολιστική και οδηγούμαστε σε αυτήν από διάφορα μονοπάτια
- Η μάθηση εστιάζεται στα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών
- Η πληροφόρηση έρχεται από ποικίλες διαφορετικές πηγές
- Η γνώση παράγεται από τους μαθητές
- Ο δάσκαλος διευκολύνει τη σύνδεση της γνώσης με την πραγματικότητα.

Νέος ρόλος δασκάλου

- Διευκολύνει το σχηματισμό ομάδων συνεργασίας και το διάλογο μεταξύ των μελών.
- Ενθαρρύνει και ενισχύει μαθητικές πρωτοβουλίες
- Σχεδιάζει το περιβάλλον μάθησης, ώστε να προωθείται η αυτονομία, η αλληλεπίδραση και οι επιλογές.
- Εντάσσει την αποκτηθείσα γνώση σε ένα ρεαλιστικό πλαίσιο
- Χρησιμοποιεί ποικίλες στρατηγικές για να καλύψει όλα τα ενδιαφέροντα
- Αξιολογεί τη διαδικασία της δικής του διδασκαλίας
- Υποστηρίζει και ενισχύει τον αυτο-αναστοχασμό επί της διαδικασίας μάθησης
- Κάνει χρήση διάφορων εργαλείων για την παρακολούθηση της πορείας μάθησης

Νέος ρόλος μαθητή

- Αποτελεί μέλος μιας ομάδας με κοινό στόχο.
- Αναλαμβάνει την αποπεράτωση έργου και αναπτύσσει την ανάλογη δράση
- Αλληλεπιδρά με συμμαθητές της ίδιας ομάδας και για την εκπλήρωση του στόχου
- Αναζητά τη σύνδεση της γνώσης με την πραγματικότητα
- Καλλιεργεί τα ταλέντα του και τα χρησιμοποιεί σε όλα τα γνωστικά πεδία
- Επιβλέπει τη διαδικασία μάθησής του και αυτό-αξιολογείται
- Αναστοχάζεται την όλη προσπάθεια που κατέβαλε, στέκεται κριτικά και λαμβάνει αποφάσεις για τη μελλοντική του δράση
- Παρακολουθεί καθημερινά τη διαδικασία μάθησης που ακολουθεί και τα αποτελέσματα αυτής.

Γιατί οι μαθητές δεν μαθαίνουν...

- IQ
- Μαθησιακές δυσκολίες
- Κίνητρα (π.χ. διαφορετικές προσδοκίες/αξίες)
- Εικόνα εαυτού (αυτοαντίληψη/αυτοεκτίμηση)
- Μηχανισμοί αυτο-ρύθμισης
- Παρανοήσεις

Μηχανισμοί αυτο-ρύθμισης_παράδειγμα

$$3 + 2 = ;$$

1. $3 + 2 = 5$

2. $3 + 2 = 1$

3. $3 + 2 = 7$

4. $3 + 2 = \mathbf{X} 5$

5. $3 + 2 = \mathbf{X}$

6. $3 + 2 = ;$

7. $3 + 2 = \mathbf{X} 7$

Μοντέλα για το σχήμα της Γης

ΣΧΗΜΑ 1. Νοητικά μοντέλα της Γης.

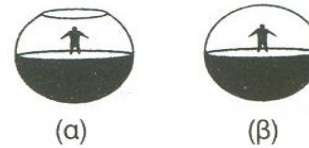
Σφαίρα

Πεπλατυσμένη
σφαίρα

Κοίλη σφαίρα

Διπλή Γη

Γη-δίσκος

Γη-ορθογώνιο

Παραγωγικές ερωτήσεις

να εξηγήσουν τα παιδιά φαινόμενα τα οποία δεν είναι άμεσα παρατηρήσιμα και για τα οποία δεν μπορούν να δοθούν άμεσες οδηγίες

- Εάν περπατούσες πολλές μέρες ίσια μπροστά, που θα τερμάτιζες?
- Θα έφτανες ποτέ στο τέλος ή στην άκρη της Γης?
- Μου δείχνεις που ζουν οι άνθρωποι?
- Το σπίτι βρίσκεται πάνω στη Γη ? (τοποθέτησέ το))

Μη συνέπεια (παράδειγμα) Γη -Δίσκος

- Η Γη είναι στρογγυλή ή κυκλική
- Για να δει κανείς τη Γη θα έπρεπε να κοιτάξει κάτω
- Υπάρχει άκρη ή τέλος στη Γη απ' όπου οι άνθρωποι πέφτουν
- Θα ζωγραφίζουν έναν κύκλο
- Τα αστέρια και το φεγγάρι πάνω από τον κύκλο
- Θα έλεγαν ότι υπάρχει έδαφος από κάτω

Μοντέλο σφαιρικής Γης

Ε	Ποιο είναι το σχήμα της Γης?
Π	Είναι το σχήμα της μπάλας
Ε	Προς τα πού κοιτάμε για να δούμε τη Γη?
Π	Προς τα κάτω
Ε	Τι υπάρχει πάνω από τη Γη?
Π	Διάστημα
Ε	Μπορείς να ζωγραφίσεις μια εικόνα της γης?
Ε	Δείξε μου που πάνε τα αστέρια και το φεγγάρι?
Π	Λοιπόν, τα αστέρια πηγαίνουν γύρω από τη Γη και το φεγγάρι πιθανότατα θα βρίσκεται εδώ ψηλά. Και εδώ θα είναι ο Ήλιος.

Μοντέλο σφαιρικής Γης (συνέχεια)

Ε	Τώρα ζωγράφισε ουρανό
Π	Ο ουρανός δεν έχει σχήμα. Εννοείς το διάστημα. Μπορώ να ζωγραφίσω τον ουρανό γύρω από τη Γη.
Ε	Πως γίνεται εδώ η Γη να είναι επίπεδη ενώ πριν την έκανες κυκλική?
Π	Ναι η Γη είναι τόσο μεγάλη ώστε μας φαίνεται επίπεδη. Αν είναι και αν είναι τεράστια, οι άνθρωποι τη βλέπουν σα να είναι επίπεδη.
Ε	Αν περπατούσες συνέχεια για πολλές μέρες σε ένα ίσιο δρόμο που θα έφτανες?
Π	Πίσω από εκεί όπου ξεκίνησα
Ε	Υπάρχει κάποιο τέλος ή κάποια άκρη στη Γη?
Π	Όχι

Εδραιωμένες πεποιθήσεις